

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, onsdag 23. februar 2005 kl. 08-12.45

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Inger-Lise Steffensen, Trine Husøy, Kristine Naterstad, Tore Sanner

Forfall:

Jan Erik Paulsen

Fra Mattilsynet:

Hans Jørgen Talberg (sak 04/407 og 05/404) og Per Fjeldal (sak 04/411)

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk. Et av faggruppens medlemmer hadde meldt forfall til møtet. Det var ingen som erklærte seg inhabile i forhold til de sakene som skulle behandles på dette møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer.

Protokoll fra forrige møte (27. januar 2005) ble gjennomgått, og sekretariatet orienterte kort om at det ble gjort noen små justeringer i protokollen forbundet med Mattilsynets orientering om materialer i kontakt med drikkevann i forhold til det utkastet til protokoll som ble sendt ut til faggruppen.

3 Saker fra møtet i hovedkomiteen

Faggruppeleder omtalte de viktigste sakene fra møtet i Hovedkomiteen den 17. februar 2005. Det ble blant annet redegjort kort om retningsgivende prinsipper for VKMs behandling av klager på risikovurderinger og om en diskusjon av hvordan VKM skal forholde seg til situasjoner der EUs ulike vitenskapelige komiteer kommer med forskjellige konklusjoner om samme problemstilling.

4 Saker som skal behandles på møtet

Emballasje

Migrasjon av epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) til barnemat (04/411)

Epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) benyttes som bløtgjørere i plastpakningen på skruklokk som sørger for at glasset holdes tett. Mattilsynet har fått gjennomført analyser som viser at ESBO og 2-EHA er funnet i barnemat emballert i glass. De har bedt VKM om å vurdere om de observerte nivåene av de to stoffene kan utgjøre en helsefare for barn. Videre er VKM bedt om å vurdere hvorvidt bestemmelsene i dagens regelverk for denne typen stoffer gir en tilstrekkelig beskyttelse også for spedbarn og små barn.

Ett av medlemmene i faggruppen hadde utarbeidet to forslag til risikovurderinger, en for migrasjon av ESBO og en for migrasjon av 2-EHA til barnemat, som ble diskutert nærmere på møtet.

Vedtak: Faggruppen vedtok de to risikovurderingene på ESBO og 2-EHA. De innspill og kommentarer som kom frem under diskusjonen av risikovurderingene vil bli innarbeidet i løpet av kort tid. Sekretariatet vil utarbeide en nyhetsnotis relatert til risikovurderingene, og det tas sikte på å offentliggjøre de i forbindelse med Mattilsynets møte med den berørte bransjen den 7. mars.

Kosmetikk

Vurdering av hår- og kropps-fargemiddel (Henna/Lawson) (04/407)

Bakgrunnen for oppdraget fra Mattilsynet er en uttalelse fra EUs tidligere vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (Scientific Committee on Consumer Products and Non-food products intended for Consumers, SCCNFP) hvor det konkluderes med at Lawson er å anse som mutagent. Vitenskapelig ekspertise fra flere land har imidlertid gått imot konklusjonene i SCCNFP sin vurdering. Mattilsynet ønsket derfor at VKM skulle vurdere bruken av Henna og fargestoffet Lawson i hår- og kropps-fargemidler nærmere. Saken har tidligere blitt diskutert i faggruppen og ble besvart i et brev til Mattilsynet den 7. oktober 2004, men ble i samråd med Mattilsynet gjenåpnet i VKM den 20. januar 2005.

Sekretariatet og ett av faggruppemedlemmene orienterte kort om bakgrunnen for problemstillingen, og et utarbeidet forslag til svar på Mattilsynets spørsmål ble nærmere diskutert på møtet. Sekretariatet opplyste om at EU-kommisjonens "Standing Committee on Cosmetics Products" nylig har bestemt å forby Lawson som en kosmetisk ingrediens. Samtidig ble det bestemt at Henna (*Lawsonia inermis*) vil være midlertidig tillatt fram til desember 2005 selv om Lawson kan finnes som en naturlig bestanddel i Henna. EU-kommisjonens beslutning vil ha betydning for faggruppens videre arbeid med saken.

Vedtak:

Faggruppen anmodet Mattilsynet om å komme med en oppdatert bestilling i lys av EU-kommisjonens beslutning om å forby Lawson som en kosmetisk ingrediens. Sekretariatet vil, sammen med ett av medlemmene i faggruppen, tilpasse det allerede utarbeidete forslaget til en uttalelse fra faggruppen til de innspillene som kom fram på møtet og til Mattilsynets oppdaterte oppdrag. Saken vil bli behandlet på faggruppens neste møte i april.

Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Ingen saker ferdigbehandlet siden forrige møte i faggruppen.

Status i øvrige saker i faggruppen

Parabener i kosmetiske produkter (04/408)

Mattilsynet har bedt om en oppdatert risikovurdering i forbindelse med bruk av parabener i kosmetiske produkter med bakgrunn i Folkehelseinstituttets risikovurdering av 6. februar 2004. Enkelte parabener er mistenkt å ha en hormonforstyrrende virkning. VKM er spesielt bedt om at den oppdaterte risikovurderingen skal ta hensyn til nye innspill fra miljøvernorganisasjonen Grønn hverdag, nye data fra industrien og en dansk risikovurdering av parabener i kosmetiske produkter.

Status: På møtet den 27.01.05 ble det vedtatt at sekretariatet skulle utarbeide et forslag til svar til Mattilsynet i samarbeid med ett av faggruppemedlemmene. Sekretariatet orienterte om at status er uforandret siden forrige møte da Mattilsynet ønsket at VKM prioriterte arbeidet med Henna/Lawson framfor arbeidet med parabener i forbindelse med dette møtet.

Risikovurdering av furfural som aroma i næringsmidler og kosmetikk (05/504)

Furfural er av EU klassifisert som kreftfremkallende kategori 3. European Food Safety Authority (EFSA) har etablert et akseptabelt daglig inntak (ADI) for furfural på 0,5 mg/kg kroppsvekt/dag basert på et 90 dagers rotteforsøk. SCCNFP har konkludert med at det ikke kan etableres noen terskelverdi for den kreftfremkallende effekten av furfural og foretatt en kvantitativ risikovurdering ved bruk av T25-metoden. SCCNFP konkluderer med at furfural trygt kan brukes i kosmetikk som en lukt/smakstilsetning i konsentrasjoner på opptil 0,036%. Risikohåndteringen av furfural i kosmetiske produkter diskuteres for tiden på EUs arbeidsgruppemøte på kosmetikkområdet hvor Mattilsynet deltar, og i denne diskusjonen har hittil kun konklusjonen fra SCCNFP blitt lagt til grunn.

Status: På møtet den 27.01.05 ble det vedtatt at sekretariatet skulle utarbeide et forslag til en kommentar til de vitenskapelige forskjellene i de to uttalelsene fra EFSA og SCCNFP. I etterkant av dette møtet har Mattilsynet oversendt et konkret oppdrag til VKM med to spørsmål. Mattilsynet ba om at del 1 av oppdraget ble besvart i løpet av uke 6, men da problemstillingen visste seg å være mer kompleks enn antatt ble dette en for kort tidsfrist for faggruppen. Faggruppen er av den oppfatning at problemstillingen lettere kan løses ved at Mattilsynet spør om risikoen ved eksponering for furfural i aroma i næringsmidler og kosmetikk framfor å be om hvilken av uttalelsene fra EFSA eller SCCNFP som skal legges til grunn for videre risikohåndtering.

Sekretariatet vil utarbeide et brev til Mattilsynet hvor det begrunnes nærmere hvorfor ikke faggruppen klarte å overholde tidsfristen på del 1 av oppdraget og med et forslag til en videre strategi for hvordan saken kan løses.

Tilsetningsstoffer

Inntak av brus – helsevurdering av helseeffekter (04/410)

VKM har mottatt et utkast til et oppdrag på å gjøre en utredning av helsemessige konsekvenser ved bruk av søtstoffer i stedet for sukker i leskedrikker og saft. Faggruppens leder og sekretariatet orienterte om at det skal settes ned en ad hoc-gruppe som skal arbeide med utredningen. Det er naturlig at Trine Husøy fra faggruppen deltar i denne ad hoc-gruppen. Faggruppen kommenterte at den foreslåtte bakgrunnsdokumentasjon med inntaksdata på søtstoffer og konserveringsmidler begynner å bli gammel, og at utredningen bør ta utgangspunkt i hva som er i bruk av ulike tilsetningsstoffer på det norske markedet per i dag. Sekretariatet vil samordne alle kommentarer og innspill til bestillingen fra Faggruppe 4 og Faggruppe 7 og deretter diskutere eventuelle endringer av oppdraget med Mattilsynet.

5 Orientering fra Mattilsynet

De to observatørene fra Mattilsynet orienterte kort om det pågående regelverksarbeidet og deres videre planlagte anvendelse av faggruppens risikovurderinger relatert til de sakene som ble behandlet på møtet.

6 Saker til hovedkomiteen

Inntaksberegningene som benyttes i VKMs risikovurderinger blir skaffet til veie av Mattilsynet (Mattilsynet er eier/deleier av flere viktige kostholdsundersøkelser- og databaser). Faggruppen får på denne måten ikke direkte innsyn i dataene og heller ikke en fullstendig

oversikt over hvordan beregningene faktisk er gjort. Videre ønsket faggruppen å oppfordre til at inntaksdataene blir oversendt fra Mattilsynet samtidig med oppdraget for å muliggjøre en raskere saksbehandling. Inntaksberegningene vil ofte være svært avgjørende for konklusjonene i VKMs risikovurderinger. Faggruppen etterlyser derfor en mer prinsipiell avklaring fra Hovedkomiteen om denne situasjonen.

8 Møter o.a. av felles interesse

9 Nytt fra sekretariatet

På møtet i Hovedkomiteen den 17.02.05 la sekretariatet frem et forslag til en generell mal for uttalelser fra VKM. Denne generelle malen (både norsk og engelsk versjon) ble presentert for faggruppen sammen med en mer spesiell mal tilpasset toksikologiske risikovurderinger. Faggruppen ønsket at det skal fremgå av det endelige dokumentet hvis noen av faggruppemedlemmene har hatt et spesielt ansvar for å utarbeide risikovurderingen (rapportør). Det var også noen korte innspill til den spesielle malen tilpasset toksikologiske risikovurderinger. Sekretariatet tar disse til etterretning, og eventuelle modifikasjoner til malen kan vurderes avhengig av sak og problemstilling.

Sekretariatet orienterte kort om at det nylig ble sendt ut en e-post til alle medlemmene av VKM med en anmodning om at de oppfordrer sine kontakter fra relevant ekspertmiljøer om å melde sin interesse i forbindelse med suppleringen av VKM

Sekretariatet orienterte om at prinsipper og rutiner for samarbeid mellom faggruppene og sekretariatet (dok.nr 04/016-2) er vedtatt i Hovedkomiteen. Endelig versjon av samarbeidsnotatet ble delt ut til faggruppemedlemmene på møtet.

Innspill fra faggruppen til sekretariatet

Faggruppen oppfordret sekretariatet til å lage en oversikt med definisjoner av ulike begreper som det er vanlig å benytte i risikovurderinger, slik at disse ikke må forklares nærmere i forbindelse med hver enkelt risikovurdering. En slik oversikt kan legges ut på www.vkm.no

Faggruppen ytret også et ønske om at sekretariatet tar stilling til om begrepene bestilling, agenda og protokoll kan erstattes med henholdsvis oppdrag, dagsorden og referat.

10 Eventuelt

Ingen saker ble nevnt under dette punktet.

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil være:

- Torsdag 28. april, kl 08.00 – 15.00
- Tirsdag 7. juni, kl 08.00 – 11.30